

Mút chò cà tha

Tác Giả: SaigonEcho s̄u t̄m
Thứ Hai, 05 Tháng 12 Năm 2011 14:01

Nḡi mīn Nam có câu nói ám ch̄ m̄t s̄ vīc xa v̄i, vô đ̄nh, vô v̄ng và chìm sâu vào tuȳt v̄ng: “Mút ch̄ cà tha”.

Nh̄ng t̄ng h̄c t̄p c̄i t̄o 10 ngày đ̄ r̄i tr̄ v̄ v̄i cūc s̄ng bình th̄ng hàng ngày, ai nḡ đã qua 10 ngày mà v̄n th̄y ch̄a h̄c t̄p đ̄ c̄ m̄t ch̄ nào! Th̄ cho nên chúng tôi b̄o nhau: “K̄u này h̄c t̄p... mút ch̄ cà tha!”

Sau này tình c̄ đ̄c Cánh đ̄ng b̄t t̄n c̄a Nguȳn Nḡc T̄ (m̄t nhà văn n̄ mīn c̄c Nam đ̄t n̄c) tôi m̄i bīt Mút Cà Tha là m̄t đ̄a danh có th̄t, t̄n mīt Cà Mau, n̄i có nh̄ng tên đ̄m s̄c Nam b̄ nh̄ Đ̄m Chim, Đ̄m D̄i, Ch̄c B̄ng, C̄nh Đ̄n, Gành Hào, Năm Căn, U Minh, Tr̄m Tr̄m và... Mút Cà Tha! Có l̄ c̄ lao Mút Cà Tha hàm ý n̄i t̄n cùng c̄a mīn c̄c nam đ̄t n̄c nên m̄i có thành nḡ “mút ch̄ cà tha”, đi hoài không t̄i! Đ̄i v̄i nḡi c̄i t̄o cũng v̄y, h̄c hoài không v̄!

Sau būi sáng ngày 30/4/1975, cūc đ̄i tôi hoàn toàn thay đ̄i. Đ̄ng t̄ m̄t Trung úy gīng viên Anh nḡ, ngày ngày lái chīc Honda SS50 đ̄n tr̄ng Sinh nḡ Quân đ̄i, tôi b̄ng tr̄ thành m̄t nḡi th̄t nghīp v̄i m̄t t̄ng lai vô đ̄nh tr̄ c̄ m̄t. Nh̄ng th̄t nghīp cũng không quan tr̄ng b̄ng tr̄ng thái tâm h̄n b̄t t̄n, lo s̄, không bīt mai sau mình s̄ ra sao tr̄ c̄ m̄t ngã r̄ l̄ch s̄: s̄ s̄p đ̄ hoàn toàn, t̄ nh̄ng m̄nh đ̄i riêng t̄ cho đ̄n c̄ m̄t v̄n n̄c.

Đ̄i v̄i nḡi b̄ t̄p trung h̄c t̄p c̄i t̄o, có l̄ đây là th̄i k̄ u ám nh̄t trong cūc đ̄i. Không u ám sao đ̄ c̄ khi tr̄ c̄ 1975, chúng tôi là nh̄ng thanh niên tràn đ̄y s̄c s̄ng, theo đ̄u i nh̄ng m̄c đích và tham v̄ng riêng t̄ c̄a tūi tr̄ nay b̄ng tr̄ thành nh̄ng nḡi s̄ng trong tr̄i t̄p trung. Chúng tôi s̄ng trong thân ph̄n tù đ̄y nh̄ng chính quȳn m̄i đã luôn luôn kh̄ng đ̄nh, đây không ph̄i là nhà tù mà đây là n̄i h̄c t̄p c̄i t̄o.

Nh̄ng nḡi tù bình th̄ng – dù có ph̄m t̄i c̄p c̄a, gīt nḡi – cũng có b̄n án đ̄ bīt ngày đ̄ c̄ t̄ do. Nḡi c̄i t̄o không bao gī có đ̄ c̄ b̄n án đ̄ trông mong ngày v̄. Thay vào đó là ch̄m ngôn đ̄ c̄ cán b̄ qūn giáo l̄p đ̄i, l̄p l̄i: “H̄c t̄p t̄t, lao đ̄ng t̄t, các anh s̄ đ̄ c̄ v̄ sum h̄p v̄i gia đình”. Có đ̄u, tiêu chūn đ̄ đ̄t đ̄ c̄ nh̄ng cái t̄t đó ch̄ l̄ l̄ng ̄ phía tr̄ c̄, t̄a nh̄ c̄ cà r̄t treo tr̄ c̄ m̄t con th̄ trong m̄t cūc ch̄y đ̄a đ̄ng nh̄ không bao gī đ̄n đích.

▣ C̄ nh̄ đīu tàn trong ngày cū i cùng

Ngày đi h̄ c t̄ p, sĩ quan c̄ p úy và nhân viên ‘nḡ y quȳ n’ đ̄ u tin t̄ ng ch̄ kéo dài 10 ngày theo tinh th̄ n thông báo c̄ a ỹ ban Quân qū n: “... Đem l̄ ng khô đ̄ dùng trong th̄ i gian 10 ngày...”. Tr̄ c đó, h̄ sĩ quan ch̄ h̄ c t̄ p đúng 3 ngày theo l̄ nh c̄ a ỹ ban Quân qū n và dĩ nhiên 10 ngày dành cho sĩ quan là cái giá h̄ p lý nh̄ t ph̄ i tr̄ tr̄ c khi tr̄ v̄ v̄ i cū c s̄ ng bình th̄ ng.

Bác sĩ Nguȳ n Ph̄ c Đ̄ i, Giám đ̄ c B̄ nh vī n Sài Gòn tr̄ c năm 1975, có liên quan đ̄ n m̄ t giai thō i khá dí d̄ m mà tôi nghe đ̄ c qua bà xã, v̄ n là nhân viên c̄ a b̄ nh vī n. Ông Đ̄ i là m̄ t bác sĩ gī i, nḡ i ḡ c mī n Nam, nh̄ ng l̄ i là dân ỹ Pháp v̄ nên khi nghe thông báo đem ‘l̄ ng khô’ đ̄ dùng trong 10 ngày, ông h̄ i l̄ i nhân viên: “Tôi không ăn đ̄ c ‘l̄ n khô’, đem nh̄ ng th̄ khô khác nh̄ cá khô không bī t có đ̄ c không nh̄?”. Tuy đ̄ u óc đang căng th̄ ng vì lo cho ch̄ ng con nh̄ ng đám nhân viên không kh̄ i ph̄ i c̄ i vì s̄ nh̄ m l̄ n gī a ‘l̄ ng khô’ và ‘l̄ n khô’ c̄ a ông bác sĩ Tây h̄ c.

Ngày b̄ c lên xe Molotova đ̄ đ̄ n Tr̄ ng L̄ n (Tây Ninh), tôi thoáng nghe hai anh cán binh ‘áp t̄ i’ nói chuȳ n v̄ i nhau:

- M̄ y anh nḡ y này r̄ c r̄ i quá, đã đi c̄ i t̄ o mà còn mang v̄ theo n̄ a!

S̄ là có m̄ y sĩ quan n̄ quân nhân cũng trình dī n nên b̄ hai anh cán binh tr̄ tū i hī u l̄ m là v̄ c̄ a nḡ i đi h̄ c t̄ p. Lòng lúc đó đang chùng xū ng nh̄ ng khi nghe câu chuȳ n c̄ a k̄ c̄ m AK đi áp t̄ i l̄ i th̄ y bū n c̄ i vì nh̄ ng s̄ nḡ nh̄ n ngây th̄ c̄ a nh̄ ng k̄ chī n th̄ ng.

Tī ng là h̄ c t̄ p nh̄ ng ch̄ có vài bài, h̄ c hoài mà v̄ n ch̄ a v̄ ! Các bài gī ng c̄ a cán b̄

Mút chò cà tha

Tác Giả: SaigonEcho s u t m
Thứ Hai, 05 Tháng 12 Năm 2011 14:01

qu n giáo đ c truy n t i trên h i tr ng, có s c ch a hàng trăm... h c trò. Đ i khái nh bài “Đ qu c M là k thù c a dân t c”, qu n giáo lên l p: “M là n c t b n bóc l t... ngay đ n t ng th ng c a M là Pho [Gerald Ford] cũng là trùm t b n có công ty ô tô n i ti ng là... hãng xe Pho (!)”.

Nhìn chung, ng i c i t o là nh ng k ... l c quan t u. Khi ăn h t 10 ngày l ng khô mà v n ch a th y đ c v , ng i ta l i trông mong đ n ngày Qu c khánh 2/9 ch c s v . L i mong đ n T t s v nh ng có l là... T t Congo ch không ph i là T t c a ta. Đ n khi đó, m i l c quan đ u t t ng m đ thay vào đó là o v ng “H c t p t t, lao đ ng t t s đ c v ...”.

Chúng tôi đón cái T t đ u tiên trong tù mà nhi u ng i v n còn l c quan khi nghĩ r ng đó là cái T t duy nh t ph i xa gia đình! Tr c T t đ u tiên đó có m t bi n c l n mà nhi u ng i l c quan, v n còn l c quan, nghĩ r ng có m t s ng i may m n đ c v sum h p v i gia đình nhân ngày T t.

Nh ng ng i c i t o đ c l nh t p h p v i t t c đ dùng cá nhân. M t thoáng ‘h h i’ khi nghĩ r ng đã đ n lúc... x tr i. Chúng tôi đ c chia thành hai nhóm theo danh sách đã có t tr c. Ng i nhóm nào cũng t h i không bi t nhóm c a mình có ph i là nhóm đ c v ăn T t hay không.

Tôi thu c nhóm l i Tr ng L n. Nhóm r i tr i, m i sau này m i bi t, h lên xe tr c ch Sài Gòn nh ng đó không ph i là đi m đ n cu i cùng. H đ c đ a đ n b n tàu đ ti p t c cu c hành trình ra đ o Phú Qu c! Hóa ra h là nh ng thành ph n đ c x p vào lo i ‘ác ôn, có n máu v i nhân dân’. H là nh ng ‘thiên th n mũ đ’ (Nh y dù), ‘lính th y đánh b’ (Th y quân l c chi n), ‘c p 3 đ u r n’ (Bi t đ ng quân), ‘gi c lái’ (Phi công), ‘gi c nói’ (Chi n tranh chính tr)...

Khi ng i Sài Gòn đ c b t đ u thăm nuôi thân nhân t i tr i c i t o t i Tr ng L n thì m i hy v ng đ c v đ u tan bi n. Tôi đã có l n h i chuy n m t ông c già đi thăm con v tình hình... ngoài đ i. Qua l p hàng rào k m gai ngăn cách gi khu dành cho ng i c i t o và con đ ng đ n vào khu thăm nuôi, tôi h i vói:

- Bác i, Sài Gòn bây gi ra sao h bác?

Mút chò cà tha

Tác Giả: SaigonEcho s̄ u t̄ m
Thứ Hai, 05 Tháng 12 Năm 2011 14:01

- Sài Gòn bây giờ mà y tí m bán mọt kính d̄ p h̄ t r̄ i... nḡ i nào nḡ i n̄ y sáng m̄ t l̄ m, đầu c̄ n mang kính n̄ a cháu à...

Th̄ t ý nh̄ . Câu chuȳ n thū c lō i ‘khôi hài đen’ nḡ n ḡ n c̄ a ông c̄ đã nói lên t̄ t c̄ .

Sau bao th̄ i đī m hy v̄ ng ngày v̄ , chúng tôi t̄ p làm quen v̄ i ý t̄ ng “an tâm c̄ i t̄ o”. Tr̄ c m̄ t, tr̄ i ra l̄ nh ‘cū c đ̄ t tr̄ ng rau’ trên nh̄ ng khu đ̄ t hoang xung quanh lán tr̄ i. Ph̄ i đ̄ n giai đ̄ n này m̄ i th̄ y đ̄ c ‘óc sáng t̄ o’ c̄ a các b̄ n đ̄ ng c̄ nh. Không có cū c x̄ ng nh̄ ng m̄ i nḡ i nghĩ ngay đ̄ n vī c ch̄ tác các đ̄ ng c̄ nông nghī p t̄ nh̄ ng đ̄ ph̄ th̄ i trong nhà kho c̄ a căn c̄ Tr̄ ng L̄ n.

Rau mū ng gieo b̄ ng h̄ t và đ̄ c chăm sóc r̄ t k̄ nên m̄ c cao nh̄ cây thân th̄ o, cao đ̄ n c̄ th̄ c ch̄ không nh̄ rau mū ng m̄ c ngoài rū ng. Rau mū ng t̄ t m̄ t ph̄ n nh̄ n̄ c tī u và phân xanh do chính chúng tôi s̄ n xū t. Nh̄ v̄ y là đã hoàn thành m̄ t chu trình khép kín: ăn vào, th̄ i ra, bón cây r̄ i l̄ i tī p t̄ c ăn vào...

Tr̄ ng L̄ n ngày x̄ a có m̄ t sân bay dã chī n L19 đ̄ c lót b̄ ng nh̄ ng t̄ m v̄ s̄ t. Chúng tôi ḡ nh̄ ng t̄ m PSB, m̄ i t̄ m r̄ t n̄ ng, ph̄ i c̄ n đ̄ n ít nh̄ t 6 nḡ i khiêng m̄ i có th̄ đem v̄ tr̄ i dùng trong r̄ t nhī u vī c: lót quanh gī ng đ̄ t̄ m r̄ a, làm ph̄ n đ̄ nḡ , th̄ m chí còn dùng đ̄ lót c̄ u tiêu t̄ p th̄ trong đ̄ i.

May m̄ n cho nh̄ ng nḡ i c̄ i t̄ o t̄ i Tr̄ ng L̄ n là chúng tôi đ̄ c th̄ a h̄ ng và t̄ n đ̄ ng nh̄ ng ‘tī n nghi tàn đ̄ ’ c̄ a quân đ̄ i VNCH còn r̄ t nhī u trong căn c̄ s̄ đoàn 25. T̄ nh̄ ng m̄ nh tôn nḡ i ta có th̄ gò thành gàu múc n̄ c, n̄ i n̄ u ăn... T̄ nh̄ ng s̄ i bao cát nḡ i ta có th̄ xe thành s̄ i dây th̄ ng đ̄ làm giây kéo ḡ u múc n̄ c t̄ gī ng lên.

M̄ i l̄ n đ̄ c ra phi tr̄ ng L19 ‘lao đ̄ ng’ chúng tôi cũng không quên sẵn nh̄ t nh̄ ng m̄ nh nhôm còn sót l̄ i trên xác tr̄ c thặng đ̄ tha v̄ đ̄ i. Vào nh̄ ng ngày cū i tū n, ngh̄ lao đ̄ ng, là nh̄ ng gī phút lao đ̄ ng ‘t̄ biên, t̄ dī n’. Ch̄ này làm l̄ c, ch̄ kia làm vòng. Nh̄ ng v̄ t đ̄ ng đó không xū t phát t̄ nhu c̄ u hàng ngày trong tr̄ i c̄ i t̄ o mà l̄ i là nh̄ ng k̄ v̄ t dành cho nḡ i thân đ̄ k̄ nī m m̄ t th̄ i c̄ i t̄ o.

Mút ch☐ cà tha

Tác Giả: SaigonEcho s☐ u t☐ m
Thứ Hai, 05 Tháng 12 Năm 2011 14:01

...đàn bầu là một loại đàn độc đáo, chỉ có một dây đàn, được chơi bằng cách dùng tay trái để chặn dây đàn và tay phải để拨弦. Đàn bầu có nguồn gốc từ vùng Bắc Bộ, Việt Nam. Hiện nay, đàn bầu vẫn được coi là một loại nhạc cụ truyền thống độc đáo của Việt Nam.